

VERENIGING VOOR BEDRIJFSVOORLICHTING "RIJNSTREEK OOST"

Secretariaat: Brasem 52
2411 PT Bodegraven
KvK- nummer: 4046 4826
Website : www.rijnstreekoost.nl

JAARVERSLAG 2019

Bestuurssamenstelling

Het bestuur bestond in 2019 uit: Peter van Zoest, Harriët Vlooswijk, Johan Mulder, Arend Jan Lugthart, Peter van der Hulst, Ard van Veen (vice- voorzitter), Jaap Stapper, Henk van der Stok (voorzitter) en Arthur van Diemen (secretaris/ penningmeester).

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de Vereniging voor Bedrijfsvoorlichting "Rijnstreek Oost". De vereniging telde eind 2019: 193 leden en donateurs. Eind 2018 telde de vereniging 198 leden en donateurs. Er waren 5 opzeggingen dit jaar. Genoemde redenen van opzegging waren: leeftijd (3x), geen interesse meer (1x), gestaakt (1x). Het jaarverslag beschrijft verder de activiteiten van het afgelopen jaar.

Algemene ledenvergadering

De algemene ledenvergadering is gehouden op 1 april 2019 bij Ruinemans Aquarium te Montfoort. De jaarvergadering werd bezocht door zo'n 35 leden en belangstellenden. Een verslag van de jaarvergadering kunt u lezen in de betreffende notulen. Deze notulen staan of komen op onze website: www.rijnstreekoost.nl .

Bestuursvergaderingen

Het bestuur kwam in 2019 drie keer bijeen om de activiteiten te organiseren en de lopende zaken te regelen.

Activiteiten 2019

In 2019 zijn 3 reguliere voorlichtingsavonden georganiseerd door het bestuur. Tevens werd door het bestuur een excursie en een demo avond voermengwagens georganiseerd.

Zomeravond excursie 2019

Woensdag 12 juni stond de zomeravondexcursie op het programma bij Slagerij Rietveld, met Thierry en Tony Rietveld als gastheren. Het programma bestond uit 2 delen; eerst verzamelen in de winkel, en daarna door naar de boerderij. De opkomst was met ruim 80 man erg goed! Zo goed zelfs, dat waarschijnlijk enkele mensen een koek bij de koffie gemist hebben, maar dat maakte de excursie niet minder interessant. We begonnen in de winkel, waar we uitleg kregen over het reilen en zeilen binnen de slagerij, waar voornamelijk zelf gefokt vleesvee wordt verwerkt. Ook kregen we hier van Thierry Rietveld een demonstratie 'uitbenen' van een deel van een karkas. Hieruit bleek direct het vakmanschap van een goede slager.

Voor het tweede deel van de excursie verplaatste iedereen zich naar de boerderij aan de Dammekade in Boskoop. Hier kregen we uitleg van Tony Rietveld over de opzet van de boerderij (ruim 300 stuks vleesvee in diverse groepen), met verschillende rassen met verschillende eigenschappen. Ook de mogelijkheid tot huisslachten werd besproken. Vervolgens kon iedereen rondlopen door de stal om alles met eigen ogen te zien. Tot slot werd door de familie Rietveld de barbecue nog aangezet, zodat iedereen ter plekke de smaak van het 'Rietvelderrund' kon proeven. In combinatie met een drankje van de vereniging liet iedereen zich dit goed smaken.

Al met al kunnen we terugkijken op een zeer geslaagde avond. (met dank aan Ard van Veen voor het verslag).

Demo voermengwagens

(Verslag door: Peter van Zoest). Op dinsdag avond 17 september was er een voermengwagen demo georganiseerd deze vond plaats bij V.O.F. Verhoef Dairy Farm in Nieuwerbrug. Voor deze avond hadden we 6 mengwagens (EuroComp Horizontaal / Strautmann / Trioliet / Kongskilde / EuroComp Vertikaal / Keenan) met hun vertegenwoordiger, en Sjon de Leeuw van ppp agro advies uitgenodigd. Om eens te testen of ze allemaal wel waar maken wat ze zeggen moest er natuurlijk voer gemengd worden. Het totale rantsoen werd dus in zessen gedeeld en om 19:00 uur werd er begonnen met laden onder hand kwamen de bezoekers van lieverlee aan. Rond 20:30 uur was al het voer geladen en gemengd op de manier zoals de vertegenwoordiger van de mengwagen dat wenste. De avond werd toen officieel geopend door de voorzitter, deze heette de inmiddels ongeveer 150 aanwezige bezoekers van harte welkom en vertelde de verder indeling van de avond . Om de beurt gingen de wagens de stal in om te lossen waar wij van iedere wagen aan het begin midden en eind van het leeg draaien een deel van het mengsel opvingen. Nadat alle wagens

gelost waren kon iedereen even door de stal heen lopen om te zien wat de verschillen type mengwagens voor resultaat gemaakt hadden. De opgevangen mengsels werden meegenomen naar de loods, waar er nog een kopje koffie was voor iedereen. Sjon de Leeuw als onafhankelijk persoon vertelde ons waar een goed rantsoen aan moet voldoen. En kwamen de mengwagens 1 voor 1 voorbij de loods gereden en vertelden de vertegenwoordigers van alles over hun wagen. Ondertussen was Sjon druk bezig met de schudbox om van iedere mengwagen de resultaten te krijgen. De resultaten waren goed en lagen dicht bij elkaar. Er kwam dus niet een echte "winnaar" naar boven. Omstreeks 23:00 uur werd de avond afgesloten en was er nog tijd om even te evalueren onder het genot van een hapje en een drankje.

Tijdens de voorlichtingsavonden kwamen de volgende inleiders aan het woord met genoemde onderwerpen:

Avond 11-11-2019 "Kruiden en weiden de redding van de Nederlandse veehouderij?"

De 1e voorlichtingsavond (op 11 november dus) trok zo'n 50 geïnteresseerden.

De heer Peter Takens van Takens Kringloop Landbouw advies vertelde deze avond enthousiast over het effect van kruidenrijk grasland op de voeding en de gezondheid van de koe en het effect op de bodem. Volgens de heer Takens is dit effect zeer groot en onderschat. We zijn teveel toegegroeid naar een landbouw die het moet hebben van een N-P-K- bemesting op een ondiepe monocultuur graslandzode met een dalende bodemkwaliteit en daardoor ook slechtere mestkwaliteit. We zijn daardoor gedwongen tegen hoge kosten een hoge melkproductie per koe te moeten realiseren om nog een goede boterham te kunnen verdienen. Terwijl je volgens dhr. Takens ook een goede boterham moet kunnen verdienen met 8.000 kg melkproductie per ha grasland. Het effect van kruidenrijk grasland moet daarbij helpen want kruiden zijn als het ware een apotheek voor de melkkoe en voor de bodem/bodemleven. Kruiden wortelen heel anders dan kort geweid gras. Hoe korter (gewas) je weidt, hoe ondieper de beworteling. Omdat kruiden anders en dieper en gevarieerder wortelen, worden meer mineralen uit de bodem gehaald en benut door de plant en vervolgens ook door de koe. Het bodemleven neemt toe omdat sommige kruiden meer schimmels vormen en daardoor fosfaten benutbaar maken. Andere kruiden vormen weer bepaalde bacteriesoorten die gunstig zijn. De boer hoeft minder bij te voeren en kunstmest is overbodig. De mestkwaliteit verbetert en door het langer kunnen beweiden hoeft er ook niet zoveel drijfmest aangewend te worden. De mestflatten worden beter verteerd door het bodemleven en zo is de kringloop rond. Een goede bodem met veel organische stof kan ook veel meer water bufferen, zodat in de winter water wordt opgeslagen voor de drogere perioden. Het opbranden van de organische stof vermindert, met als resultaat zelfs CO₂- opslag en methaanvermindering. Toevoegingen en supplementen zijn niet meer nodig. De kunst is wel om veel, lang en goed te beweiden in het kruidenrijke grasland. Dit is echt een kunst. Je moet niet tekort grazen, anders is de hergroei te traag en komt de beworteling onder druk. Hoe langer het gewas, hoe groter de concurrentie tussen de kruiden en grassen en hoe meer droge stof er wordt geproduceerd. De heer Takens noemde dit het Darwin- effect: de planten doen er alles aan om te groeien en te concurreren. Het is natuurlijk wel de kunst om zo te beweiden en te maaien dat de kruiden ook kunnen bloeien en standvastig blijven. Anders moet je na een aantal jaren weer inzaaien en dat is (te) duur. Als beweidingssysteem zou de spreker voor stripgrazen kiezen. Durf gras te laten staan en ga snel weer uit een perceel: de groei blijft zo in tact.

Door het toepassen van kruidenrijk grasland zijn er meer insecten en die zorgen vervolgens weer voor meer nuttige bacteriën en schimmels. Ook goed voor de weidevogels. En voor de mest: de flatten worden veel beter en sneller verteerd waardoor beweidingsverliezen nauwelijks optreden. Er zijn al snel mestkevers onder de flatten te zien als teken dat de vertering snel gaat. Dit in tegenstelling tot ongerijpte mest dat veel langer nodig heeft om te verteren in of op een bodem waar weinig leven in zit. Let ook op het toepassen van paardenmest waar mogelijk veel ontwormingsmiddelen in zitten: dit is ook slecht voor het bodemleven.

Op dit moment proberen de veehouders elk jaar de eerste snede in de kuil te krijgen met als doel zoveel mogelijk goede kuilvoorraad te verkrijgen voor de winter. Dit is echter de omgekeerde wereld: we krijgen zo teveel drijfmest en benutten de weide niet optimaal: het verse weidegras is het beste wat er is: de koe raakt niet van streek en de benutting is optimaal. Als het je dan ook nog lukt om de bodem optimaal te houden en zolang mogelijk te weiden dan blijft de koe gezond en de boer tevreden, zo is de redenatie van de spreker deze avond. Start dus snel met beweiden (vroeg) en ga ermee aan de slag, dan hebben we straks geen mais of andere toevoegingen meer nodig om een gezonde koe te houden en een goede boterham te kunnen verdienen in het groene hart, aldus de spreker. Vooral voor de pauze ontstond er een levendige discussie, waarbij het publiek het niet altijd eens was met de spreker. Veel stof tot nadenken voor onze leden!

Avond 18-11-2019 "Het imago van onze sector, krijgen we een duim of een middelvinger?"

(Verslag door: Ard van Veen) Op de tweede voorlichtingsavond stond het imago van onze landbouwsector centraal. Geertjan Kloosterboer van Team Agro NL was bereid gevonden om ons mee te nemen in de wereld van sectorpromotie, moderne communicatie, en de invloed daarvan op de publieke opinie. De agrarische sector vertegenwoordigt nog geen 0,5% van de bevolking, dus als we ons willen laten horen, dan zullen we dat slim moeten doen.

VERENIGING VOOR BEDRIJFSVOORLICHTING "RIJNSTREEK OOST"

Team Agro NL is een groeiende organisatie binnen Nederland, die werkt aan een effectieve en slagvaardige sectorcommunicatie, mét veel onderlinge afstemming. Zo voorkom je versnipperde boodschappen die het grote publiek niet bereiken.

Daarbij kunnen we als sector nog veel leren van de samenwerkingsverbanden die verschillende natuur- en milieuorganisaties al jaren geleden met elkaar zijn aangegaan, zoals de Groene 11. Daardoor lopen ze elkaar in de media niet in de weg, maar versterken ze elkaar juist op de goede momenten, waardoor hun boodschap veel duidelijker binnenkomt bij burger en media.

Agrarisch Nederland moet ook naar zo'n model toe, waarbij verschillende sectoren (van kippen tot tuinbouw en van varkens tot koeien) elkaar versterken in plaats van verzwakken. De sleutel ligt bij (veel) meer onderling overleg, en elkaar af en toe ook iets gunnen. Bijvoorbeeld door iets simpels als het delen en liken van sociale media activiteiten van elkaars organisaties. Zo creëer je met weinig inspanning een enorm bereik. Een ander voorbeeld is de actie om het nummer 'De boer dat is de keer!' van Normaal zo hoog mogelijk in de Top2000 te krijgen. En met succes, want een keurige 9e plaats was het resultaat. Zo zie je maar weer wat er mogelijk is, als je maar samenwerkt! Laten we hopen dat dit in de toekomst nog veel vaker zal gebeuren!

Avond 25-11-2019 "Droogstand, een must voor het kalf, een gezonde kans voor de koe"

(Verslag door: Harriët Vlooswijk). Maandagavond 25 november was voor Erwin de Heer van de Universitaire Landbouwhuisdieren Praktijk in Harmelen. Over droogstand en een duurzame veestapel.

Wat er tijdens de dracht gebeurt heeft al effect op de vruchtbaarheid van het kalf, m.n. tijdens de laatste 3 mnd van de groei. Het is het beste om de OEB te minimaliseren (dus bv niet te nat inkuilen).

Het is belangrijk om de koe rustig op te starten dus laag eiwit tijdens de eerste 3 a 4 weken.

De kwaliteit van het embryo zegt veel over de kwaliteit van het kalf->koe later. Het embryo wordt 'vet' als de koe haar vet aanspreekt-> slecht vruchtbaar.

Dikkedarm-verzuring en pensverzuring is slecht voor de gezondheid van de koe. Uierontsteking bv is ook slecht voor de vruchtbaarheid van de koe, er is dan minder hormoon voor de eisprong en meer kans op cystes. Voor een goede vruchtbaarheid is pens- en darmgezondheid de sleutel: 4.250 gr zetmeel /dier/dag 1.250 gr bestendig zetmeel/dier/dag.

Tijdens het eerste 1/3 deel vd dracht worden de volgende organen/weefsels aangelegd: alvleesklier (insululine), eierstokken, uier.

Tijdens de droogstand moet de koe in de watten gelegd worden voor een goede opstart en gezondheid.

Het embryo zelf maakt de vruchtvliezen(200 tot 280 stuks) aan voor de opname van voedingsstoffen; hoe meer vruchtvliezen hoe gezonder het embryo.

Tijdens hitte moeten droge koeien eigenlijk gekoeld worden voor meer voeropname. Het bloed wordt extra onder de huid door gepompt om te koelen, er gaat dus minder bloed naar andere organen zoals de darmen. Je krijgt 2 jaar later bij de koe die hier uit voortkomt een lagere productie. Dus eigenlijk geen kalveren aanhouden uit maand 8 en 9. Kalveren van maand 3 en 4 beter. Sobere rassen, zoals de blaarkop, hebben minder last van hittestress, hierdoor de boer(in) ook ☺.

Smakelijk en onbepert voer voor de droge koe. Far-off: 850 VEM/kgds + 1400 gr RE.

Close-up<950 VEM/kg ds + 1600 gr RE. Meten ds opname belangrijk!

8 Liter biest is ideaal voor koe en kalf (binnen ½ uur na afkalven). Darmvlokken kalf zijn beter ontwikkeld bij een goed gevoerde koe-> minder last van crypto etc.

Beste om gelijk 4 liter biest te geven ipv 2 l. Betere groei kalf, hoger 305 dgn productie, meer overleven de 2° lactatie. Hard voeren met melk is het beste voor het kalf. Gevolg: langere darm: betere vertering dus pas na 12 weken spenen. Weinig spieren in de pens, pens uitgezakt omdat er weinig pensontwikkeling is.

Minimaal 50% magere melkpoeder in de melk voor kalveren, liefst (vrije) koemelk en 3 x per dag.

Tenslotte is een langere t.k.t. beter, want dat is duurzamer voor de koe (minder risico bij afkalven en droogzetten. (dit is echter niet het advies van de veeverbeteringsorganisaties☺).

Het was een zeer interessante avond waarbij we op topsnelheid bijgepraat werden over droogstand en duurzaamheid van de koe. Vooral de levendige presentatie met de vele plaatjes hielden ons bij de les. (een les die tijdens een hoorcollege diergeneeskunde ook niet zou misstaan...). Kortom: een top avond!

Algemeen

Het bestuur is van mening dat 2019 voor "Rijnstreek Oost" goed is verlopen, en dat de georganiseerde activiteiten uw aandacht waard waren en ook hebben gekregen.

Ieder die aan het welslagen van de activiteiten heeft meegewerkt zeggen wij langs deze weg onze dank. Vanzelfsprekend wenst het bestuur dat "Rijnstreek Oost" ook in 2020 op uw belangstelling mag rekenen bij de zaken die georganiseerd worden. Ideeën voor onderwerpen/ excursies zijn weer van harte welkom!

Arthur van Diemen, secretaris/ penningmeester

Bodegraven, 12 februari 2020